

Chlieb a soľ



Originálny názov: Chleb i sól

Tvorcovia:

Réžia: Damian Kocur

Scenár: Damian Kocur

Kamera: Tomasz Woźniczka

Strih: Alan Zejer

Hrajú: Tymoteusz Bies (Tymoteusz), Jacek Bies (Jacek, brat Tymoteusza), Dawid Piejko (Dawid), Nikola Raczko (Nikola), Nadim Suleiman (Youssef), Nadeem Shalave (Youssefov spoločník), Małgorzata Puzio (matka Tymoteusza a Jaceka) a ďalší

Krajina pôvodu: Poľsko

Rok výroby: 2022

Minutáž: 99 min.

Jazyková verzia: poľsky, anglicky s českými titulkami

Formát: DCP, MP4, 1:1,85

Žáner: dráma

Odporúčaná prístupnosť: MP 12

Premiéra v SR: 2. 11. 2023

Koniec monopolu: 31.12. 2032

Krátky popis: Kebab, street rap a Chopin. Letné prázdniny na rozpálenom poľskom sídlisku, kde sa zastavil čas. Dráma o tom, aké je to vrátiť sa domov a byť tam sám sebe cudzincom.

Synopsa:

Lenivé leto na rozpálenom poľskom sídlisku, kde sa dá len bezcieľne poflakovať, popíjať a posedávať pri novej predajni kebabu. Pre Tymoteusza je toto všetko už len spomienka, ktorú si prichádza pripomenúť na prázdniny. Pred sebou má vidinu hviezdnej kariéry klavírneho virtuóza a slávne koncertné sály po celom svete. Doma ho čaká matka, mladší brat a kamaráti z mokrej štvrte, s ktorými musí zabiť vlečúci sa čas leta. Pod panelovým ambientom pitiek, drog, flirtov a rasistických provokácií sa ale pomaly rozoznava temný tón, ktorý veští blížiacu sa tragédiu.

Chlieb a soľ je suverénny autorský debut Damiana Kocura, ktorý pripomína presne zahraničnú filmovú partitúru. Ide o úspornú, pritom prenikavú generačnú výpoveď aj drámu o tom, aké je to vrátiť sa domov a byť tam sám sebe cudzincom.

Vybrané ocenenia: 2022: Zvláštna cena poroty – MFF Benátky – sekcia Horizonty; Bronzová pyramída za najlepší debut – MFF Káhira; **2023:** cena za Objav roku a nominácie v kategóriách najlepší film, réžia, scenár, kamera – poľské národné filmové ceny Orol; Špeciálne ocenenie v súťažnej sekcii V strede Európy – 30. medzinárodný filmový festival FEBIOFEST Bratislava; Cena FIPRESCI – MF nezávislého filmu Off Camera Krakov; Strieborné hrozno – Lubušské filmové leto Lagow; debut roku – cena Poľského inštitútu filmového umenia; Cena Krzysztofa Krauzeho udelená Združením poľských režisérov.

Biografia režiséra:

Damian Kocur (1983, Katowice, Poľsko) – režisér, scenárista a kameraman. V roku 2020 absolvoval štúdium filmovej, televíznej a fotografickej tvorby obrazu na Rozhlasovej a televíznej fakulte Sliezskej univerzity v Katovicach. V súčasnosti je doktorandom na PWSFTviT v Lodži.

Nakrútil niekoľko krátkometrážnych filmov, z ktorých napríklad *Stále je deň* (2020) získal cenu za najlepší európsky krátkometrážny film v Clermont-Ferrande a ceny za najlepší krátkometrážny film na festivaloch v Terste, Teheráne a Krakove. Film bol jednou z jedenástich snímok z celého sveta, ktoré boli v roku 2021 prezentované v múzeu MoMA v New Yorku v pásme *The Contenders* (Uchádzači), do ktorého každoročne zaraďujú tie najlepšie a inovatívne filmy vyrobené počas posledných 12 mesiacov, o ktorých veria, že obstoja v skúške časom.

Jeho dlhometrážny debut *Chlieb a soľ* (2022) mal premiéru na MFF v Benátkach v sekcii Horizonty, kde získal Zvláštnu cenu poroty.

Filmy – 2013: **Lekcja** (Lekcia)– školský film; 2014: **21 dni** (21 dní) – krátkometrážný dokumentárny; 2015: **To, czego chcę** (Čo chcem) – školský film; 2016: **Powrót** (Návrat) – školský film; 2017: **Nic nowego pod słońcem** (Nič nové pod slnkom) – školský film; 2018: **1410** – krátkometrážny hraný; 2019: **Moje serce** (Moje srdce) – krátkometrážny hraný; 2020: **Dalej jest dzień** (Stále je deň) – krátkometrážny hraný; 2022: **Chlieb a soľ** (Chleb i sól) – dlhometrážny hraný; 2023: **As It Was** (Ako to bolo) – krátkometrážny hraný.

Jako bez přítomnosti kamer.

Polské drama Chléb a sůl ohromí svým zachycením všednosti

Petr Schön, Totalfilm.cz, 21. 9. 2023

Mladý a nadějný pianový virtuóz Tymek si brousí zuby na dvouletou stáž v zahraničí, ještě než se ale může vydat budoucnosti vstříc, vrací se na letní prázdniny domů do svého rodného městečka. Život na sídlišti s odtažitou maminkou, mladším bratrem a bandou kamarádů ale nemůže nabídnout nic než alkohol, cigarety a posedávání v místní prodejně kebabu. Vztahy mezi arabskými prodáváči a Tymekovými alkoholem posilněnými kamarády jsou ale jako sud se střelným prachem, nad kterým se nebezpečně vznáší zápalka.

Svým celovečerním debutem na sebe režisér Damian Kocur strhl pozornost celé polské filmové scény. Později si odnesl také místní cenu za Objev roku a neodešel bez povšimnutí ani na festivalu v Benátkách. Kocur v zahraničí zaujal svým unikátním přístupem ke konstrukci scén, práci s kamerou a také obsazením, v němž namísto herců z povolání preferuje neprofesionály. Všechny tyto aspekty pracují ve Chlebu a soli na plné obrátky a výsledkem je sice velmi pomalé a příběhově povědomé drama, které je ale svým zpracováním natolik autentické, až nakonec silně vyčnívá.

Autenticita, s jakou Kocur k materiálu přistupuje, je skutečně nekonvenční a netrpěliví diváci budou nejspíš v kinosálech vylétávat z kůže. Chléb a sůl totiž zobrazovanou všednost tlačí do popředí více než cokoli jiného, a to mnohdy na úkor divácké přívětivosti. Scénář samotný nemá žádnou pevnou strukturu, negraduje v tradičním slova smyslu do uspokojujícího finále, kde se všechny konflikty tím či oním způsobem rozřeší, ani se nesnaží vypointovat jakoukoliv morální lekci. Celý snímek jednoduše plyne, jako kdyby do něj ani kamery nepatřily.

Scény probíhají zdánlivě bez režijního dohledu a rozhovory a interakce mezi jednotlivými postavami působí do velké míry, ne-li zcela, improvizálně. Mnoho scén tedy občas pokračuje možná o minutku déle, než by tomu bylo za běžných okolností, nebo jim rovnou chybí nějaký očividný účel. Divácky náročná výzva, režijnímu záměru ale přispívá více než obstojně.

Snaha o maximální míru věrohodnosti pak jde znát i z technického úhlu pohledu. Namísto, aby se Kocur coby režisér ale snažil plátno ozvláštnit alespoň vizuálně, přistoupil k režii s co možná největším možným minimalizmem. Mnohaminutové konverzace bez problému obsáhne v jednom jediném statickém záběru, střihů je skutečně poskrovnu a mnohdy vám až připadá, že jste se spíše připlétli k rozhovoru mezi skutečnými lidmi, než abyste je sledovali skrze objektiv kamer.

Obsazení složené převážně z neprofesionálních herců pak celý dojem jen podtrhává, ústřední dvojici dokonce ztvárnili skuteční bratři. Silnější emoce jsou tu prakticky k nenalezení, většina rozhovorů působí jako opravdové, neinscenované hašteření mezi bratry/kamarády, a i když jdou věci do tuhého, k nějaké přílišné dramatizaci se Kocur nikdy neuchyluje. Zda-li vás tato „nefilmovost“ a záměrná neučesanost dovede pohltnout nebo ne, bude nejspíš silně individuální. Nedá se jí ovšem upřít, že je evidentně zcela záměrná a kreativně dotažená. Svým zaměřením na xenofobii a migrační problémy je navíc snímek v dnešní době skutečně aktuální.

Zdroj: <https://www.totalfilm.cz/2023/09/recenze-chleb-a-sul/>

LINKY

[Film na asfk.sk](#)

[Materiál k filmu na stiahnutie](#)

Meno: visitor | heslo: visitor

[Trailer k filmu](#)